

بررسی مراحل فنولوژیک و کشت و تولید گیاه مرزه کوهی رقم Bokroska در منطقه
اقلیمی شمال تهران (زرد بند)

سهراب رحیمی

تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده کشاورزی، گروه علوم باغبانی

مرزه کوهی متعلق به خانواده نعناعیان و یکی از گیاهان دارویی شناخته شده است که از زمان های قدیم به منظور اهداف دارویی بکار می رود. در این تحقیق به منظور بررسی تاثیر شرایط محیطی بر روی مرزه کوهی رقم Bokroska، این رقم در منطقه زردبند در ۱۱ اسفند ۱۳۸۴ کشت گردید. بذور گیاه ۴۱ روز بعد از کشت به صورت نامنظم شروع به جوانه زدن کردند و ۲۰ روز بعد از جوانه زنی هم شروع به ساقه دهی کردند. به طوری که تعداد شاخه در هر بوته متفاوت و بین ۱۳ تا ۲۴ شاخه بود. و ۵ ماه بعد از کشت بذور هم شروع به گلدهی کردند که ارتفاع گیاهان در این مرحله به طور

گیاهان دارویی - پوستر

میانگین ۲۰ سانتی متر بود و در این مرحله پیکر رویشی گیاهان برداشت شده و بعد از خشک شدن در خشک کن هوای آزاد اسانس آن توسط دستگاه کلونجر و به روش Water distillation استخراج گردید که میزان اسانس ۱,۲ درصد بود. و آنالیز اسانس توسط دستگاه های GC و GC-MS صورت گرفت و ۱۴ ترکیب در اسانس این گیاه شناسایی شد که کاواکرول با ۶۵,۸۰۲ درصد به عنوان ترکیب اصلی بود و نتایج تحقیق نشان می دهد که اجزای تشکیل دهنده اسانس تحت تاثیر اقلیم قرار می گیرد و ترکیباتی چون E-caryophyllen , α -thayene , β -pinene , terpinene-4-ol , germacrene و 1,8-cineoe به عنوان ترکیبات موجود در اسانس مرزه کوهی تولید شده در این منطقه که در برخی از نقاط کشت، که ارقام دیگر این گونه کشت می شود مشاهده نشده بود شناسایی شد که این مربوط به نوع رقم است ولی شرایط محیطی هم مسلماً" تاثیر به سزایی در این مورد داشته است.